

hvilken Maade gjennemgribende Forandringer skulle finde Sted, og hvor der kun er Tale om smaa Forandringer og Forbedringer, ville disse ikke have den mindste Nytte paa dette Spørgsmaal. Men, som sagt, det er jo forgæves at omtale dette, og jeg vil derfor kun udtale min Betsagelse.

Dan: Det er kun et Par Bemærkninger, jeg skal tillade mig til Værdingsforlaget Nr. 190, vedrørende et Bidrag til den høiere Realskole i Rønne, da jeg ikke kan ønske, at man med Hensyn til denne Bevilling skal gaa ud fra feilagtige Forudsætninger eller statistiske Data, selv om disse skulle være til Gunst for Skolen og for Bornholm. Jeg skal først tillade mig at gjøre en Retteelse til, hvad der fremkom i forrige Samling ved det ærede Medlem fra Bornholm i Landstinget, da Sagen var til Behandling der. Den ærede Landstingsmand fremførte blandt Andet et Par statistiske Data, idet han sagde, at Rønne Skole havde et større Elevantal end nogen anden lærd Skole her i Danmark. Dette forholder sig ikke rigtigt, thi efter hvad jeg har faaet oplyst, er der eller var ialtfald dengang kun to Skoler, som havde et mindre Elevantal, 4 à 5 havde i Gjennemsnit omtrent dobbelt saa mange Elever, og de øvrige Skoler havde i Gjennemsnit omtrent det samme Antal Elever som Rønne Skole. Hvad nu forøvrigt denne Sag angaar, kan jeg henholde mig til, hvad den ærede Ordfører allerede har fremført, men jeg skal dog tillade mig endnu at knytte et Par Bemærkninger dertil. Efter de Forhandlinger, som fandt Sted i forrige Samling og navnlig ved Finantslovens 2den Behandling, udtalte den ærede Ordfører sig saaledes, at jeg maatte komme til den Anskuelse, at det ogsaa var hans Mening, at Rønne Skole i hvert Fald vilde beholde det Bidrag fra Staten, som den hidtil havde havt, altsaa ialtfald, at man ikke vilde borttage den Støtte, Rønne Skole havde havt hidtil, og saaledes var denne Udtalelse ogsaa blevet forstaaet af det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgfreds (Blem), efter hvad han udtalte i samme Møde. For mig er det Hovedsagen, at Rønne Skole faaer et Artiumskursus, eller rettere sagt, jeg maa hævde, at det er et meget væsentligt Gode for Bornholm at have et saadant Kursus ved Rønne Skole. Hvorvidt dette skal finde Sted paa den ene eller den anden Maade, enten det skal være som hidtil en Statskole, eller den skal gaa over til en Amts- eller Kommunefskole, er for saa vidt mindre væsent-

ligt, men det kan jo ikke negtes, at i flere Henseender har det sin temmelig betydelige økonomiske Virkning og Betydning. Jeg maa altsaa sige, at naar jeg hidtil har sluttet mig til Flertallet i denne Sag, er det rigtignok under den Forudsætning, som jeg nu har tilladt mig at udtale. Paa den anden Side vil jeg imidlertid tillade mig at bemærke, at et saadant Kursus vel er et Gode for Bornholm i det Hele taget, men at det er klart nok og ligger i Forholdets Natur, at det i Særdeleshed er Rønne Kjøbstad, der kommer til at nyde Godt deraf, ligesom overhovedet Rønne Kjøbstad har større Fordel af Skolen end Bornholm overhovedet — dette behøver jeg ikke nærmere at forklare. Jeg kan derfor ikke negte, at naar man ser hen til det meget betydelige Bidrag, som Rønne Skole har fra Statskassen, vil det kunne siges at være billigt, om Rønne Kommune eller hin Kommune i Forbindelse med Amtskommunen kom til at tilskyde Noget til denne Skole, for at den vedvarende kan beholde dette Artiumskursus. Jeg nærer endnu det Haab, at det maatte kunne lykkes ved fortsatte Forhandlinger en Gang i Fremtiden og i en nær Fremtid at kunne komme til et saadant Resultat, at dette Artiumskursus kan bibeholdes, og idet jeg har næret dette Haab, er det rigtignok temmelig klart — det følger jo af sig selv — at jeg for mit personlige Bedkommende egentlig kun betragter denne Afgjørelse som en midlertidig Afgjørelse. — Jeg skal indskrænke mig hertil, men jeg har dog endnu et Par Ord at sige til Ordføreren for Mindretallet (Thomsen). Den ærede Ordfører kom med en Bemærkning, som jeg ikke kan lade staa, idet han udtalte, at Bornholm nød et forbausende stort Bidrag til sine Fornødenheder, et større Bidrag — saaledes opfattede jeg det — fra Statskassen, end der egentlig med Rette kunde tilkomme denne Landsdel. Naar man ser denne Sag i sin Almindelighed og tager alle Forhold i Betragtning, kan jeg ikke lade denne Ytring henstaa uimodsagt. Jeg vil paatage mig at kunne bevise og dokumentere, at Bornholm i Forhold til sin Størrelse eller Folkemængde eller, hvad man nu vil lægge til Grund, med Hensyn til de Bidrag, denne Landsdel nyder af Statskassen, aldeles ikke paa nogen Maade er særlig begunstiget fremfor de øvrige Landsdele. Det foreligger jo ikke nu her at føre saadant Bevis, men efterat den nævnte Paastand er fremkommen, fremsætter jeg ogsaa denne min Paastand, men jeg tillader mig som sagt den Tilføjelse, at jeg ogsaa er villig til, naar forlanges, paa vedkommende Tid og Sted at føre Bevis derfor.